

BAC 2007

Pro–Didactica

Programa M1–2

Rezolvarea variantei 51

versiune finală

Redactia Pro–Didactica

Suportul pe net:

<http://www.pro-didactica.ro/>

CAPITOLUL 1

Varianta 51

1. Subiectul I.

Rezolvare.

(a) Faptul că dreptele date trec prin punctul A revine la sistemul

$$\begin{cases} 1 = a + b \\ 1 = b - a \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 = a + b \\ 2 = 2b \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 1 \end{cases}$$

(b) Fie l lungimea laturii triunghiului echilateral. Condiția din enunț revine la

$$\frac{l^2 \sqrt{3}}{4} = 3 \Leftrightarrow l = 2\sqrt[4]{3}.$$

Deci perimetrul este $3l = 3 \cdot 2\sqrt[4]{3} = 6\sqrt[4]{3}$.

(c) Numărul complex nereal $3i$ are modulul 3.

(d) Incercăm numărul natural nenul $n = 3$ și avem noroc $i^3 + i^4 = -i + 1$. De ce am avut noroc? Pentru că $i^4 = 1$, membrul stâng poate lua numai patru valori posibile, iar aceste valori se obțin dându-i lui n valorile 0, 1, 2, 3.

(e) Pentru $x = 0$ și $y = \frac{\pi}{2}$, avem $\cos(x + y) = \cos \frac{\pi}{2} = 0$.

(f) De exemplu $x = k\pi$ cu $k \in \mathbb{Z}$ este în mulțime, căci $\sin k\pi = 0 = \sin 2k\pi$. Am găsit deci o infinitate de elemente ale mulțimii.

2. Subiectul II.1.

Rezolvare.

(a) Fie $x, y \in \mathbb{N}^*$, $x \geq y$. Atunci

$$C_{x+1}^{y+1} = \frac{(x+1)!}{(y+1)!(x-y)!} = \frac{x+1}{y+1} \cdot \frac{x!}{y!(x-y)!} = \frac{x+1}{y+1} C_x^y$$

(b) Evident \hat{x} nu poate fi clasa unui număr par. Verificăm clasele impare: $\hat{1}^2 = 1$, $\hat{3}^2 = \hat{1}$, $\hat{5}^2 = \hat{1}$, $\hat{7}^2 = \hat{1}$. Cum 4 din cele 8 elemente ale lui \mathbb{Z}_8 satisfac ecuația,

probabilitatea cerută este $\frac{4}{8} = \frac{1}{2}$.

(c) Fie $a = g(11)$. Atunci $f(a) = f(g(11)) = 11$. Avem deci $a^3 + 10 = 11$, sau $a^3 = 1$, adică $a = 1$. Deci $g(11) = a = 1$.

- (d) $4^x = 8^x \Leftrightarrow 1 = \frac{8^x}{4^x} \Leftrightarrow 2^0 = 2^x \Leftrightarrow x = 0$
- (e) Conform relațiilor lui Viète, avem $x_1 x_2 x_3 = -\frac{1}{1} = -1$.

3. Subiectul II.2.

Rezolvare.

- (a) Pentru orice $x \in \mathbb{R}$, avem $f'(x) = 8x^7$.
- (b) $\int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 (x^8 + 1) dx = \left(\frac{x^9}{9} + x \right) \Big|_0^1 = \frac{10}{9}$
- (c) Deoarece $f''(x) = 56x^6 \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$, rezultă că f este convexă pe \mathbb{R} .
- (d) Limita este exact definiția derivatei funcției f în punctul $x = 1$, deci este egală cu $f'(1) = 8$.
- (e) $\int_0^1 (e^x + \sin x) dx = (e^x - \cos x) \Big|_0^1 = (e^1 - \cos 1) - (e^0 - \cos 0) = e - \cos 1$

4. Subiectul III.

Rezolvare.

- (a) Cum $\det A = 1 \cdot (-1) - (-1) \cdot 1 = 0$, rangul lui A nu este 2. Dar A are cel puțin un element nenul, deci rangul este 1.
- (b) $I_2 A = A = A I_2 \Rightarrow I_2 \in G, A \cdot A = A \cdot A \Rightarrow A \in G$.
- (c) $A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$
- (d) Am văzut la punctul precedent că $A^2 = O_2$. Atunci pentru orice $X \in M_2(\mathbb{C})$ avem $XA^2 = XO_2 = O_2X = A^2X$.
- (e) Fie de exemplu, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$. Avem

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$BA = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Deci $AB \neq BA$.

- (f) Pentru orice $a, b \in \mathbb{C}$ avem $(aI_2 + bA)A = aA + bA^2 = A(aI_2 + bA)$, deci într-adevăr $aI_2 + bA \in G$.

(g) Fie $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ astfel încât $AX = XA$. Această egalitate revine la

$$\begin{pmatrix} a+c & b+d \\ -a-c & -b-d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a-b & a-b \\ c-d & c-d \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} a-b = a+c \\ a-b = b+d \\ c-d = -a-c \\ c-d = -b-d \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} c = -b \\ d = a-2b \end{cases}$$

Deci $X = \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a-2b \end{pmatrix} = (a-b)I_2 + bA = xI_2 + yA$, pentru $x = a-b$ și $y = b$.

5. Subiectul IV.

Rezolvare.

(a) Avem $f_1(x) = e^x(x^2 + 2x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, deci

$$f_1'(x) = e^x(x^2 + 2x) + e^x(2x + 2) = e^x(x^2 + 4x + 2), \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

(b) Fie $n \in \mathbb{N}^*$. Pentru orice $x \in \mathbb{R}$ avem

$$\begin{aligned} f_n'(x) &= e^x(x^2 + 2nx + n(n-1)) + e^x(2x + 2n) \\ &= e^x(x^2 + 2(n+1)x + n(n+1)) = f_{n+1}(x) \end{aligned}$$

(c) $f_n(0) = e^0 n(n-1) = n(n-1)$

(d) Notăm $P(n)$ propoziția din enunț. Evident $1 \cdot 2 = \frac{(2-1) \cdot 2 \cdot (2+1)}{3}$, deci $P(2)$ este adevărată. Presupunem că $P(n)$ este adevărată. Atunci

$$\begin{aligned} 1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + \dots + (n-1)n + n(n+1) &= \frac{(n-1)n(n+1)}{3} + n(n+1) \\ &= \frac{n(n+1)[(n-1)+3]}{3} = \frac{n(n+1)(n+2)}{3} \end{aligned}$$

deci $P(n+1)$ este adevărată. Conform principiului inducției matematice $P(n)$ este adevărată pentru orice $n \geq 2$.

(e) Folosind punctele (c) și (d), avem

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f_1(0) + f_2(0) + \dots + f_n(0)}{n^3} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{0 \cdot 1 + 1 \cdot 2 + \dots + (n-1)n}{n^3} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{(n-1)n(n+1)}{3}}{n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{3} \left(1 - \frac{1}{n^2}\right) = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

(f) Să observăm că funcția f_n poate fi definită prin aceeași formulă și pentru $n \in \mathbb{Z}$ și relația de la punctul (b) este satisfăcută pentru orice $n \in \mathbb{Z}$. Atunci f_{-1} este

o primitivă a lui f_0 și avem

$$\begin{aligned}\int_0^1 f_0(x) dx &= f_{-1}(1) - f_{-1}(0) \\ &= e^1[1^2 + 2(-1) \cdot 1 + (-1)(-2)] - e^0(-1)(-2) \\ &= \boxed{e - 2}\end{aligned}$$

(g)

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f_{n+1}(x)}{f_n(x)} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x[x^2 + 2(n+1)x + (n+1)n]}{e^x[x^2 + 2nx + (n-1)n]} \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{2(n+1)}{x} + \frac{n(n+1)}{x^2}}{1 + \frac{2n}{x} + \frac{(n-1)n}{x^2}} = \boxed{1}\end{aligned}$$

PRO DIDACTICA VĂ UREAZĂ SUCCES LA BAC.
DE LA TOAMNĂ VĂ AȘTEPTĂM CU ÎNTREBĂRI DIN MATERIA
DE FACULTATE.